

Igehirdetés. Elhangzott a Tatai Református Gyülekezetben 2018. március 11-én.

Kezdő ének: 139. zsoltár 1. verse

Főének: 471. dicséret mind a 4 verse

Ének prédikáció előtt: 139. zsoltár 14. verse

Textus: Dániel könyve 5. rész 22-24. verse: „De te, Bélsaccar, aki a fia vagy, nem aláztad meg magadat, bár mindezt tudtad. A menny Ura fölé helyezted magad, mert az ő házának edényeit hozták eléd, és te bort ittál azokból főrangú embereiddel, feleségeiddel és ágyasaiddal együtt, miközben dicsőítetted az ezüsből, aranyból, rézből, vashból, fából és kőből csinált isteneket, amelyek nem látnak, nem hallanak, és semmit sem tudnak. De azt az Istent, akinek a kezében van az életed és a sorsod, nem dicsőítetted. Ezért küldte ő ezt a kezet, és íratta föl ezt az írást.”

Kedves Testvéreim!

Az elmúlt vasárnap Nebukadneccar király történetén keresztül az alázatra hívta fel a figyelmünket a mi Istenünk. Ma sem tesz mást. Míg azonban az előző történet az emberi megalázkodás és az isteni kegyelem példáját mutatta meg, ez pontosan az ellenkezőjéről szól. Megmutatja, hogy mi az oka annak, hogy az ember nem tudja megalázni magát, és mi mindennek a következménye. Tegyük meg ugyanazt az utat, mint az elmúlt vasárnap, csak éppen a másik oldalon. Hogyha Nebukadneccar története a napos oldal története volt, akkor Bélsaccar története pedig a sötét oldal története.

Miben mutatkozik ez meg? Az első megállapítás így hangzott: „a menny ura fölé helyezted magadat.” Aki ismeri ennek a kornak a szokásait, az tudja, hogy valaminek a használata azt is kifejezte, hogy a használó felette áll annak is, akié az a tárgy. Amikor Dávid a Góliáttal való küzdelemben elveszi Góliát kardját, és használja a párbajban, akkor ezzel megmutatja, hogy ki az erősebb. Amikor a legyőzött királyok kincseit és családját elhurcolták, akkor ezzel megmutatták, hogy ki a győztes. Bélsaccar ezen a lakomán nem csupán egyszerű edényeket használ. Nem csak annyit akar, hogy díszes aranyeszközökből ihasson. Meg akarja mutatni, hogy ő hatalmasabb még annál az Istennél is, aki előtt az apja megalázta magát.

Ennél veszélyesebb pedig semmi nincsen, mint amikor Istennek akarom bebizonyítani, hogy milyen erős vagyok. Az egyik ilyen megoldás, amikor úgy vélem, hogy mindent én értem el, erről szólt a múlt vasárnapi istentiszteletünk egy része. A másik pedig, amikor tudom, hogy van Isten felettem, tudom, hogy hatalma van, de be akarom neki is bizonyítani, hogy meggy az életem nélküle is.

Az emberi élet hamis képzetei közé tartozik ez. Lehet minden rendben úgy, hogy Istennek nincsen semmi köze a mindennapjaimhoz. Elmondtam már a történetet egyszer egy fiatalról, akivel beszélgettem, de hadd ismétljem meg. Csaknem 20 évvel ezelőtt egy ifjúsági óra után egy ifissel váltottam pár szót. Megkérdezte tőlem, hogy miért mondjuk mi lelkészek azt, hogy csak Istennel együtt lehet tisztességes, becsületes életet élni. Amikor a szüleire néz, akkor azt látja, hogy minden rendben van. Az édesapja tisztességgel dolgozik, az édesanyja otthon neveli 3 gyermekét, minden működik anélkül, hogy Isten benne lenne. Miért kellene akkor megterteni, miért kellene az életét Isten kezébe tenni? Akkor azt válaszoltam, hogy szerintem ideig-óráig ez működik így, de hosszú távon nehezen. Sajnos a szavaim beigazolódtak. Az édesapa néhány hónappal később öngyilkos lett, az édesanyjának egy házasságtörő embertől gyermeke született. Felborult minden, ami addig rendezettnek tűnt. Beigazolódtott, hogy hamis illúzió az, ha úgy gondolom, hogy Istennek nem csak hatalma nincsen fölöttem, de hatása sincsen az életemre, és ezt én be is bizonyítom neki, hogy az életem működik nélküle. Bélsaccar király ezt gondolta. Úgy vélte, hogy az apját figyelmeztető Isten rá már nincsen hatással. Használhatja az eszközeit ennek az Istennek anélkül, hogy bármi történne.

A másik probléma, amit itt látunk, hogy a király szándékosan provokálja a Mindenhatót. Imádja az aranyból, ezüsből, rézből, vashból, fából és kőből csinált isteneket. Mintha azt üzenné: mutasd meg, hogy tudsz tenni valamit. Mutasd meg, hogy van hatalmad felettem. Látnod, hogy ezek a tárgyak is hatalmasabbak nálad. Nem vagy Isten, mert nem vagy látható, nem vagy érzékelhető ebben a világban.

Tudjuk, hogy a királynak nagyot kellett csalódnia. Tudjuk, hogy érzékelte azt, hogy Istennek igenis van hatalma fölöttem. De mindezt nem volt képes felfogni. Nem volt képes megérteni, hogy attól, mert Isten nem látható, attól még a jelenléte valóságos.

Tudom, hogy ezt a legnehezebb elhinni. Észrevenni a láthatatlant. Meglátni a mindennapos tapasztalatok mögött is azt, hogy Isten nem tűnt el, nem vesztette el a hatalmát. Nem igaz rá az a mondat, amit az egyik népszerű sláger szövege fogalmaz meg, hogy „a főnököm az az Isten, kinek szárnya van, de ereje nincsen”. Ha nem látom, akkor már nem is valóság?

Igehirdetés. Elhangzott a Tatai Református Gyülekezetben 2018. március 11-én.

Nekünk, akik hiszünk Istenben, biztosan vannak bizonyítékaink. Olyan esemény, amit nem értettük, hogy hogyan történt, de mégis megtörtént. Szintén jó pár évvel ezelőtti történet az, ami felelevenedett bennem, hogy miként válik kézzelfoghatóvá Isten ereje. Egyszer egy nagyobb méretű járművet vezettem, és ahogyan haladtunk az M1-es autópályán, akkor a Győrt elkerülő szakasznál olyan helyre érkeztünk, ahol minden ellenállás nélkül érkezhettek a széllekedések. Ahogyan kanyarodott az út, olyan erővel mozgatta meg a járművet a szél, hogy úgy éreztem, nem tudom megtartani. Megelevenedett előttem az, ahogyan felborulunk, az életünk megvéget ér. A következő tisztán látott pillanatban azt észleltem, hogy az autó halad tovább szépen az autópályán, mintha semmi sem történt volna. A mellettem ülő sógorom nem is érzékelt különösebben semmit. Mind a mai napig meg vagyok győződve arról, hogy Isten tartotta meg a járművet, nem pedig én. Láthatatlan erő, amelyik megjelenik az életemben, mégis teljesen kézzelfoghatóvá vált.

Biztos vagyok abban, hogy sok-sok ilyen történetet tudna most elmesélni mindenki. Miként lesz az egyébként megfoghatatlan, megfoghatóvá. Miként múlt el a félelmünk, azt sem tudtuk hogyan. Bátorságot kaptunk olyan helyzetekben, amikről azt gondoltuk, hogy nem is fogjuk tudni megoldani, átvészelni. Megmaradt a reménységünk olyan helyzetekben, amikről úgy gondoltuk, hogy teljesen reménytelen. Mózesről állapítja meg a Zsidókhoz írt levél szerzője, hogy „hit által hagyta el Egyiptomot, nem félt a király haragjától, hanem kitarzott, mint aki látja a láthatatlan Istent.” (Zsid. 11.27) Nekünk pedig, akik már nem az Ószövetség korában, hanem az Újszövetség korában élünk, még ennél is könnyebb dolgunk van. A Mindenható kézzelfoghatóvá, láthatóvá tette magát. Jézusról mondja Pál apostol a Kolossé levélben, hogy „Ő a láthatatlan Isten képe, az elsőszülött minden teremtmény előtt.” (Kol. 1.15)

Az alázat hiányának sötét útján van még egy olyan jellegzetesség, amiről beszélnünk kell. A király Isten előtti megalázkodásának akadálya volt az életvitele. A lakoma leírása, amivel itt találkozunk, nem éppen az önmegtartóztató, böjti időszaknak megfelelő szolid vacsora. Amikor eldöntötte, hogy előhossa az edényeket, és provokálja Istent, akkor már a bor hatása alatt cselekszik. Ott voltak körülötte a feleségei, akiknek meg akarta mutatni, hogy mekkora hatalma van. Nem mérlegelt, nem volt benne józanság, hanem mértéktelensége miatt elhibázta az utat.

Nem kell szomszédos országba mennünk, hogy példákat találjunk arra nézve, hogy miként cselekedhet az ember akár a bor hatása alatt, akár csak mások elvárása miatt helytelenül. Mennyi olyan eset van, amikor ittas vezető okoz halálos balesetet. Hányszor találkozunk azzal, hogy a társaság miatt vezetett valaki gyorsabban, és tragikus lett a végkimenetele. Visszaemlékszem, hogy amikor 2. gimnazistaként (10. osztály) osztálykiránduláson voltunk, akkor hogyan vitték bele egymást a többiek az örültségekbe. Az egyik srácot, akinek a zsebében komoly összeg lapult, addig piszkálták, hogy úgysem meri megtenni, amíg egy zacskó szotyolát el nem lopott. Persze lebuktak, emiatt pedig ott kellett hagynia az iskolát. Nem csak az elkövetőnek, hanem a felbujtóknak is. Tudnunk kell, hogy a felelősség a tetteinkért a mienk marad. Akkor is, hogyha a bor hatása alatt cselekszünk, akkor is, hogyha a társaság miatt teszünk meg valamit. Isten ezt is egyértelműen tudtára adta Bélsaccar királynak. Nem bújhat sem a tárgyak mögé, sem a többiek mögé. A tettének következménye van.

Végül röviden hadd szóljak arról is, hogy miként jelent meg ezen a sötét oldalon mégis Isten figyelmeztetése. Érkezett egy kéz, amelyik feliratot rajzolt a falra. Üzenetet írt a királynak, hogy vigyázzon. Sőt, üzenetet arra nézve, hogy térjen meg. Még nem volt késő. Még volt esély. Úgy, ahogyan Ninive lakosságának is megadatott az esély a megtérésre. Amikor meghallják az üzenetet, hogy még 40 nap és elpusztul Ninive, akkor megvallják bűneiket és megalázzák magukat Isten előtt. Isten pedig megkíméli a várost. Aztán felhozhatom példának a Krisztus keresztye mellett megfeszített rablót. Neki is azt mondja a mi Megváltónk, hogy még ma velem leszel a paradicsomban, vagyis velem együtt jössz a mennyországba. Van esély. A legutolsó pillanatban is van esély. Bélsaccar király azonban ezzel nem élt. Ugyanúgy folytatja tovább a lakomát. A következmény pedig az, hogy még azon az éjszakán beteljesült rajta Isten üzenete.

Kedves Testvéreim! Nem feladatom az, hogy megvizsgáljam a jelenlévők életét és lelkét. Nem tisztem az, hogy ítéletet hirdessek. Az viszont az én felelősségem, hogy elmondjam: az út, amin Bélsaccar király járt, veszedelembé és halálba vezetett. Nem ismerte el Isten hatalmát az élete felett, nem fogadta el, hogy bár láthatatlan, mégis kézzelfogható a hatalma. Nem látta át, hogy a bódító szerek, és a félrehúzó társaság nem mentesíti a felelősség alól. Ez az út a halálba vezet. Viszont az én felelősségem az is, hogy beszéljek a másik lehetőségről. Arról, amit Jézus mond el, hogy „én vagyok az út az igazság és az élet, senki nem mehet az Atyához, csak én általam.” (Jn. 14.6) Az út, amin Jézus Krisztussal mehetünk, az életre vezet. Ezt kérjük tehát Tőle: „vezess engem utadon: Magad légy az út, melyen lelkem a halálból életre jut.” (469. dicséret 4. vsz.)

Ámen!

Záró ének: 469. dicséret mind az 5 verse